

langt fra er kommet Husmændene til gode, men er gaaet lige direkte i Jordsælgerens Lommer.

Hvis man nemlig ser paa det, kommer man til et næsten nøjagtigt lige saa stort Tal, som betegner den Overpris, der er givet for disse Ejendomme. Af Statistiske Efterretninger, 15de Aargang, Nr. 9, fremgaar det, at Gennemsnitsstørrelsen af de 456 Brug; som Opgørelsen omfatter, har været 7,3 ha med ca. $\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn. Dette viser flere Ting. Det viser, at Brugene er blevet betydelig større. Det er omtrent de samme Tal, som det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard nævnte med Hensyn til de Brug, der var udstykket efter Tillæget til Lensloven; dér var det 6,6 ha, her er det 7,3. Men det viser tillige, at den Jord, der er udstykket her, er betydelig daarligere end den, der er udstykket efter de andre Love. Hvis man tager de samlede Udstykninger til Statshusmandbrug fra 1900 til 1909, viser det sig, at der i den Tid er oprettet 9 861 Brug i hele Landet, og af dem ligger $\frac{2}{3}$ i Jylland og $\frac{1}{3}$ paa Øerne. Hvis vi tager Tallene fra 1920 til 1921, viser det sig, at der er oprettet 460 Brug, og deraf ligger 345 eller nøjagtig $\frac{3}{4}$ i Jylland og $\frac{1}{4}$ paa Øerne.

Der er fremhævet fra anden Side, at man ikke kan bruge Hartkornet som Maalestok, og jeg indrømmer, at Hartkornet ikke i alle Tilfælde er nogen paalidelig Maalestok. Men i dette Tilfælde er Hartkornet en nogenlunde paalidelig Maalestok. Forholdet er nemlig det, at de Brug, der blev oprettet i 1920—21, ligger spredt i Jylland og spredt paa Øerne, og de, som er oprettet i 1901—10 er delt, efter omtrent nøjagtigt samme Forhold. Men saa er der een Ting, som gør Forholdet endnu mere grelt overfor den store Udstykning, og det er det, at medens det var en Kendsgerning, at samtlige eller saa godt som samtlige Brug, der blev oprettet i 1901—10, blev lagt ud paa Udmarksjord, paa den daarligste Jord, Jord, dernylig var taget ind til Kultur, eller maaske slet ikke var taget ind til Kultur — det var det, vi rejste Kritik over Gang paa Gang, det var den almindelige Udstykning i 1901—10, og derfor maatte disse Ejendomme komme langt ned i Hartkorn, fordi der paa mange af dem slet ingen Hartkorn var —, saa er den Udstykning, der er foregaaet i 1920—21, saa godt som udelukkende foretaget paa større Gaarde. Det var gammel dyrket Jord, Hovjord fra Herregaardene, der var sat i Hartkorn fra Begyndelsen af og sat ret højt. Derfor blev Misforholdet saa meget større. En

Sammenligning falder absolut ikke ud til Fordel for Udstykningen i 1920—21.

Men desuden har vi en helt anden Maalestok, en Maalestok, vi ikke har haft tidligere. Det er den Maalestok, der ligger i Jordværdien. Lad mig nævne først, at den gennemsnitlige Pris pr. Td. Hartkorn for Jord, der er udstykket i 1920—21 til Statsmandsbrug, var 16 000 Kr., og den gennemsnitlige Pris pr. Td. Hartkorn for al anden Jord, der blev solgt fra Gaarde med over 2 Tdr. Hartkorn, var i det samme Tidsrum 10 357 Kr. Men naar vi tager Jordværdien, viser det sig, at vi ogsaa dér kommer galt af Sted. Den gennemsnitlige Jordværdi paa de 460 Brug, der er oprettet i 1920—21, var 4 574 Kr., men den gennemsnitlige Købesum var 8 325 Kr. Det vil sige, at der er givet en Overpris for hvert enkelt Statshusmandsbrug paa 3 751 Kr. Ja, det ærede Medlem Hr. Pinholt ryster paa Hovedet, men selv om han ryster saa længe, at en Skrue gaar løs derinde, kan han ikke bortforklare Tallene i Statistiske Efterretninger. Der er givet en Overpris paa 182 pCt.

Og saa kommer man til 3 Tal, som jeg vil bede ærede Medlemmer af Venstre huske paa, fordi de er ganske interessante. I 1918—19 blev der oprettet 225 Husmandsbrug i Landet, og det kostede Staten 1 934 000 Kr. I 1920—21 blev der til 460 Brug givet Tilskud paa 1 868 000 Kr. eller omtrent det samme. Men de 460 Brug havde betalt en Overpris paa 1 725 000 Kr. eller omtrent det samme Beløb. Det Beløb, man i 1918—19 kunde oprette over 200 Brug for, er blevet ydet i Tilskud efter den nye Lov og er gaaet direkte i Ejendomsspekulanternes Lomme. Der ligger ganske vist den Forklaring, at den Jordværdi, vi har her i Landet, passer ikke, men hver Gang vi fra vor Side har fremholdt dette, har ærede Medlemmer af Venstre skældt os frygtelig ud: det var ikke sandt, den var maaske en lille Smule under den almindelige Salgspris, men ikke ret meget, den laa lige i Underkanten. Det er Udtalelser, som f. Eks. det ærede Medlem Hr. Martin Hansen er kommet med Gang paa Gang. Naar de skal bortforklare det — og bortforklare det skal de, fordi de ikke kan forsvare det —, tyer de til det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen og lader ham give Forklaringen.

Og Forklaringen lyder da saaledes — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse det —: „Kritikken angreb ogsaa Systemet ud fra de Synspunkter, at Statshusmændenes Jord er for daarlig og for dyr, men ingen af Delene har nogen Sinde været